

„... Toen ik mij dat bewust werd, dat ik moest doen wat die kerel zei, omdat hij mij kon bevelen en nergens anders om... Ik kón niet. Bleef stokstijf staan... Toen rende ik het gelid uit, wèg!

Later werd ik wakker in een hospitaal. Wat er met me gebeurd was, weet ik niet. Op een nacht ben ik ontvlucht. Kon het niet uithouden. Nu achtervolgen ze me natuurlijk. Dat maakt me zenuwachtig, weet je... Maar ik zou je mijn teekeningen laten zien...”

* * *

Ik had hem toevallig ontmoet kort voordat ik trouwde en naar het buitenland vertrok. Een ontmoeting, zoo:

— Die meneer daar, wees mijn meisje en ik schoot op hem af om vuur voor mijn sigaret. Het was winteravond in een leege straat aan het eind der stad, een trambaan ver het duistere buiten in. — Zeker, gráág, had hij geantwoord, dat het was alsof iets bleef zweven. Ik wist niet... bleef, wachtte op iets, nog even staan. — Dat is zeker je meisje?, zei hij toen ze nader was gekomen en zij lachte en hij lachte en ik moest ook lachen. Het was wonderig en guur. We liepen den nacht tegemoet. — Wonen jullie die kant uit? liep hij mee en een gesprek eindigde op mijn kamer toen de wind was gaan liggen en we de weilanden bleek zagen in het maanlicht. — Kom eens kijken naar m'n teekeningen....

... Opgewonden legde hij ritselend blad na blad op het tafeltje, vijf, tien, vijftig studies van hooge hoeden op tafels en stoelen, rechtop en onderstboven, nonchalant schuin-achterover en correct haast rechtstandig op hoofden; randen van hooge hoeden zooals die om een hoofd banen boven langs de ooren en dan — is het niet prachtig!? — het beheerscht zwierige omcurven met onnavolgbaren hoogmoed naar het voorhoofd toe. — Moet je toch eens kijken, moet je toch eens kijken!, riep hij hoe langer hoe opgewondener, is het niet iets prachtigs, een hooge hoed? Zooals die stáán kan! Een kop van niks, maar hoe de kop beteekenis krijgt, de vent iets wórdt, een kerel! Kijk hier, dit....

Het blad was verdeeld in scherpe hoeken van zwarte revers die het wit van plastrons in driehoeken sneden en rechthoekige vlakken zwart van hooge hoeden met straffe glimlichten, star-zinnig zwart-wit mozaïek van uiterste strafheid. — Kijk toch, kijk toch! De evening-dress is de apotheose van onze beschaving, rotheid gemaskeerd onder uiterste strengheid! Wát een uniform!, schreeuwde hij met falsetstem.

De blonde klapekster noodigde: — Moet je verder hooren. Toen ze trouwden, liet hij in vette letters op de kaarten drukken: Heeren in het zwart met hoogen hoed. Heb je ooit? Een van z'n vrienden, die dacht dat het een